

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 889/24
21.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирине Трифуновић Радуловић, председника већа, Марине Бркић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јованка Зечевић Анђелковић, адвокат из Београда, Нушићева 7а, против туженог ББ из ..., ради стицања без основа, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 14846/18 од 15.09.2023. године, у седници већа одржаној 21.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 14846/18 од 15.09.2023. године у ставу првом изреке и у делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу на име изгубљене користи због некористишћења 1/3 идеалног дела стана број 16, у ..., у улици ..., на другом спрату, површине 51м², за период од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, исплати износ од 478.035,40 динара, са законском затезном каматом од 29.12.2014. године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 14846/18 од 15.09.2023. године у делу става другог изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени ББ да на име изгубљене користи због некористишћења 1/3 идеалног дела стана број 16, у ..., у улици ..., на другом спрату, површине 51м², за период од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, исплати тужиоцу износ од још 956.070,79 динара, са законском затезном каматом од 29.12.2014. године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем

изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 14846/18 од 15.09.2023. године па се обавезује тужени ББ да тужиоцу АА исплати трошкове поступка у износу од 373.720,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 14846/18 од 15.09.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском од 10.01.2023. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име изгубљене користи због некоришћења 1/3 идеалног дела стана број 16 у ... у улице ..., на другом спрату, површине 51м², за период од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, исплати износ од 1.434.106,19 динара, са законском затезном каматом од 29.12.2014. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 449.547,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени из свих законских разлога.

Тужилац је одговорио на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 386 и 402 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, док се у жалби туженог неосновано указује на битну повреду из тачке 12 наведене законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама који су јасни и потпуни, те се њена законитост и правилност могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су рођена браћа. Правноснажним решењем од 20.07.2003. године на заоставштини покојног ВВ, оца парничних странака, коју поред осталог чини право својине на двособном стану број 16, површине 51 м², на другом спрату, у улици ... у ..., оглашени су за законске наследнике тужилац са 1/3, а тужени са 2/3, јер се брат парничних странака, ГГ, одрекао свог наследног дела у корист туженог. Решењем од 21.12.2011. године је дозвољен упис права својине на стану тужиоцу са уделом од 1/3 и туженом са уделом од 2/3. У стану је после смрти оца парничних странака до своје смрти, 09.03.2002. године, живела њихова мајка, а након тога у предметном стану живи син туженог са породицом. Браћа су се договорили шест месеци после смрти мајке да тужени исплати по 20.000,00 немачких марака тужиоцу и њиховом брату ГГ. Тужени је тужиоцу исплатио његов део када му је 29.12.2014. године предат предметни стан.

Према наводима туженог договорио се са браћом, овде тужиоцем и ГГ, да

користи предметни стан и да им исплати по 1/3 њихових удела у стану (ГГ се у оставинском поступку одрекао своје 1/3 у корист туженог), тужени је ГГ исплатио 20.000,00 марака, а 2015. године је тужиоцу такође исплатио његов део на основу решења суда о деоби, док му на име измакле добити није ништа исплатио. Такође, тужени тужиоцу није нудио накнаду за коришћење стана, јер је одмах покренуо поступак за деобу имовине и чекао је да се тај поступак оконча, нити је тужиоцу нудио да користи стан, с обзиром да је већински власник.

Према допунском налазу и мишљењу судског вештака из области грађевинарства Срђана Јовановића, на основу позитивних законских одредби, правила струке и његовог искуства, на основу увида у стање предметног објекта, вештачења на лицу места које је илустровано приложеним фотографијама које недвосмислено потврђују постојеће стање и на основу коришћене методологије, вредност висине закупнине везано за предметни стан број 16, у ..., у улици ..., на другом спрату, површине 51 м², у периоду од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, износи 12.225,00 евра или 1.434.106,19 динара.

Први општински суд у Београду је донео решење Р 227/04 од 19.04.2006. године, исправљено решењем од 13.09.2006. године, правноснажно дана 15.10.2006. године, којим је извршена деоба заједничке ствари-стана бр. 16 на другом спрату стамбене зграде у ..., у улици..., површине 51 м² и то јавном продајом. Закључком Првог основног суда у Београду И 23683/10 од 29.12.2014. године предата је непокретност-стан број 16, површине 51 м² у ..., у улици ..., на катастарској парцели број ... КО ..., уписан у Лист непокретности број ..., купцу непокретности-извршном дужнику ББ за укупну купопродајну цену од 5.518.868,00 динара, као усељивом.

Полазећи од наведеног, да је до развргнућа сувласничке заједнице дошло 15.10.2006. године, када је постало правноснажно решење о цивилној деоби, а тужени је стекао искључиво власништво на предметном стану 29.12.2014. године, доношењем закључка о предаји стана туженом, те да је у том периоду од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, тужени наведени стан користио без правног основа, као и да је неоснован приговор застарелости потраживања, имајући у виду да није протекао десетогодишњи рок застарелости прописан чланом 371 ЗОО, првостепени суд је применом члана 1, 3 и 20 Закона о основама својинскоправних односа члана 210 став 1, 214, 277 и 371 Закона о облигационим односима и члана 193 став 2 Закона о извршењу и обезбеђењу досудио тужиоцу износ од 1.434.106,19 динара са законском затезном каматом у границама постављеног захтева од 29.12.2014. године до исплате у ставу другом изреке, док је применом члана 199 став 2 ЗПП у ставу првом изреке дозволио објективно преиначење тужбе учињено поднеском од 10.01.2023. године.

Неосновани су жалбени наводи туженог којима се оспорава одлука о дозволи преиначења тужбе из поднеска од 10.01.2023. године код чињенице да је током поступка изведен доказ вештачењем на околности висине изгубљене користи због некоришћења предметног стана, као и да одлучивање о захтеву из преиначене тужбе није пролонгирало вођење овог поступка, што даље значи да је одлучивање о захтеву из преиначене тужбе целисходно за коначно решење односа међу парничним странкама, сагласно одредби члана 199 став 2 ЗПП.

Правилна је и у свему на закону заснована одлука првостепеног суда у делу става другог изреке којим је тужиоцу на име изгубљене користи због некоришћења 1/3 идеалног дела предметног стана за период од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године, досуђен износ од 478.035,40 динара. Таква одлука је резултат правилно утврђеног чињеничног стања, заснованог на правилној оцени доказа, док је на тако утврђено чињенично стање, првостепени суд правилно применио одредбу члана 3 став 1 Закона о основама својинскоправних односа којом је прописано да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом, ставом 2 истог члана, прописано је да је свако дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица и члана 210 став 1 ЗОО којим је прописано да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи, као и члана 214 ЗОО којим је прописано да када се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити плодови и платити затезна камата, и то, ако је стицалац несавестан, од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева. С обзиром да је допунским налазом и мишљењем судског вештака обрачунато да је за предметни стан вредност висине закупнине од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године 1.434.106,19 динара (1/3 овог износа је 478.035,40 динара) и да је тужилац у овом периоду био власник 1/3 предметног стана, то се правилност одлуке у овом делу жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу.

Правилно је и у складу са одредбом члана 277 и 214 ЗОО тужени обавезан да тужиоцу исплати на досуђен износ и законску затезну камату у границама постављеног захтева од 29.12.2014. године, као дана када је тужени стекао својину на предметном стану, када је донет закључак о предаји стана туженом, па до исплате.

Супротно жалбеним наводима туженог, правилна је одлука првостепеног суда о истакнутом приговору застарелости. Тужилац је тужбу поднео 11.05.2015. године за потраживање које се односи на период од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године и обухвата изгубљену корист због некоришћења предметног стана, те није протекао десетогодишњи рок застарелости, имајући у виду да је одредбом члана 371 ЗОО прописано да потраживања застаревају за десет година, ако законом није одређен неки други рок застарелости. С обзиром на наведено, неосновани су жалбени наводи туженог да се рок застарелости за тужиочево потраживање рачуна од смрти родитеља парничних странака 1997. године и 09.03.2002. године, односно од доношења оставинског решења 2003. године којим су тужилац и тужени оглашени за наследнике са по 1/3 и 2/3 идеалног дела на предметном стану.

Тужени у жалби наводи да се чињенично стање на коме је побијана пресуда заснована, не може сматрати потпуно и правилно утврђеним. Међутим, приликом утврђивања чињеничног стања, првостепени суд је извео предложене доказе и оценио их појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног поступка (члан 8 ЗПП), дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, па овај суд у поступку жалбене контроле не налази било какву сумњу у правилност чињеничног стања. Нису основани жалбени наводи туженог да је првостепени суд из изведених доказа закључио да тужиоцу никада није исплаћена 1/3 на име његовог удела у стану, већ је утврђено да је тужени то учинио тек након што му је закључком од 29.12.2014. године предата непокретност, иако је правноснажним

решењем од 15.10.2006. године извршена деоба предметног стана, а само тужени наставио да га користи. И сам тужени је у свом исказу навео да тужиоцу није нудио накнаду за коришћење стана, јер је одмах покренуо поступак за деобу имовине и чекао је да се тај поступак оконча, нити је тужиоцу нудио да користи стан, с обзиром да је већински власник. Такође, околност да ли се тужилац обраћао туженом поводом било ког питања за начин управљања и коришћења предметног стана, није од значаја за одлучивање о тужбеном захтеву који је усмерен на накнаду изгубљене користи због некоришћења предметног стана, за коју и сам тужени наводи да је тужиоцу није ни нудио, ни дао, јер је чекао исход поступка за деобу имовине.

Правилно је првостепени суд одредио вештачење судског вештака грађевинске струке, који је у складу са правилима струке поступио у складу са постављеним задатком, извршио обрачун, изјашњавао се и разјаснио примедбе истакнуте на налаз и мишљење и доставио допунски налаз и мишљење, супротно жалбеним наводима туженог. Према стању у списима предмета, судски вештак је у свом допунском налазу и мишљењу, према коме је постављен тужбени захтев и који је првостепени суд прихватио приликом одлучивања о висини тужбеног захтева, навео да је претраживао некретнине на интернету и да цена издавања ненамештених станова на Карабурми износи просечно 3 евра/m².

Међутим, приликом одмеравања правичног износа који би тужиоцу припао на име изгубљене користи због некоришћења 1/3 идеалног дела предметног стана преко износа од 478.035,40 динара, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, на шта се у жалби туженог основано указује, утолико да је правичан износ који би тужиоцу припао превисоко одмерен.

Апелациони суд је имао у виду да је у допунском налазу и мишљењу судског вештака, извршен обрачун висине закупнине за предметни стан у периоду од 15.10.2006. године до 29.12.2014. године и да за цео стан закупнина износи 1.434.106,19 динара, као и да је тужилац у овом периоду био власник 1/3 идеалног дела предметног стана, а не целог стана. С обзиром на наведено, овај суд је као другостепени, становишта да у делу у коме је тужиоцу досуђен износ на име изгубљене користи због некоришћења 1/3 идеалног дела предметног стана преко 478.035,40 динара до 1.434.106,19 динара превисоко одмерен и да је у том делу тужбени захтев неоснован, због чега је првостепена пресуда преиначена као у ставу другом изреке.

Остали наводи жалбе су били предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, нису посебно образлагани.

Из изнетних разлога, на основу члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове одлуке.

Имајући у виду наведено преиначење у делу тужбеног захтева, решење о трошковима је преиначено применом члана 401 тачка 3 ЗПП, па је одлучено као у ставу трећем изрекем. Тужиоцу применом одредбе члана 153, 154 и 163 ЗПП сразмерно успеху у спору припада право на име награде за ангажовање пуномоћника из реда адвоката и то за састав тужбе и 4 образложена поднеска у износу од по 13.500,00 динара, за заступање на 10 одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара, за

заступање на 6 неодржаних рочишта у износу од по 11.250.00 динара, на име трошкова вештачења износ од 20.000,00 динара, на име таксе на тужбу у износу од 19.360,00 динара и таксе на одлуку у износу од 19.360,00 динара, све у укупном износу од 373.720,00 динара, одмерено применом важеће АТ и ТТ у време првостепеног пресуђења.

Апелациони суд је имао у виду да је у заглављу првостепене пресуде погрешно наведен датум доношења одлуке, 115.09.2023. године, али је оценио да је ова грешка без утицаја на законитост и правилност побијане пресуде, имајући у виду да је у уводу првостепене пресуде наведен тачан датум закључења главне расправе 15.09.2023. године, те се првостепеном суду указује на то да наведену погрешку исправи применом одредбе члана 362 ЗПП.

Председник већа-судија

Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић